

KULT OBRAZU JEZUSA MIŁOSIERNEGO JAKO WYZWANIE „ROKU MIŁOSIERDZIA”

Zabielski Józef

Ksiądz Profesor Zwyczajny, Doktor Habilitowany,
Kierownik Katedry Teologii Moralnej Życia Społecznego (Warszawa, Polska)

Kult Jezusa Miłosiernego ma swe początki w czci Chrystusa jako Odkupiciela, w którym to dziele zbawczym najbardziej ujawnia się Miłosierdzie Boga. „Jezus Chrystus jest obliczem miłosierdzia Ojca. Wydaje się, iż tajemnica wiary chrześci-

jańskiej znajduje w tym słowie **swoją** syntezę. Ono stało się żywe, widoczne i osiągnęło swoją pełnię w Jezusie z Nazaretu" [1]. Nowy impuls w szerzeniu tego kultu w postaci obrazu Jezusa Miłosiernego – Bożego Miłosierdzia ma swe początki w prywatnych objawieniach polskiej zakonnicy ze Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia – s. (Heleny) Marii Faustyny Kowalskiej [2]. Chrystus w objawieniach prywatnych postawił s. Faustynie żądanie namalowanie obrazu Miłosierdzia Bożego (Najmiłosiejmiejszego Zbawiciela), jaki ukazał się jej w wielokrotnym widzeniu.

Objawienia s. Faustyny pobudziły jej spowiednika ks. M. Sopoćkę do głębszego zainteresowania się zagadnieniem kultu Bożego Miłosierdzia. Dzięki jego staraniom, w roku 1934 powstaje w Wilnie pierwszy obraz Najmiłosiejmiejszego Zbawiciela (Miłosierdzia Bożego), namalowany przez artystę Eugeniusza Kazimierowskiego według wskazówek s. Faustyny Kowalskiej. Ks. M. Sopoćko opracował również i rozpoczął kolportaż modlitw do Miłosierdzia Bożego – Najmiłosiejmiejszego Zbawiciela - w Niedzielę Przewodnią po Wielkanocy. Kult Bożego Miłosierdzia propagowany przez ks. M. Sopoćkę w trzech formach (obraz Jezusa Miłosiernego, święto Miłosierdzia Bożego i modlitwy do Bożego Miłosierdzia według objawień s. Faustyny) bardzo szybko się rozwinęły na całym świecie.

Zainicjowany w pierwszej połowie XX-go kult Bożego Miłosierdzia rozwija się do dzisiaj i stanowi jedną z najbardziej rozwijających się form kultu religijnego w Kościele katolickim. Z pewnością jego rozwój i merytoryczno-formalne pogłębienie wiąże się z rozwojem Kościoła w wymiarze powszechnym powiązany z odkrywaniem celowości ludzkiej egzystencji w Bogu, czego szczególnym wyrazem jest wyznanie św. Augustyna: „Stworzyłeś nas Boże dla siebie, i niespokojne jest serce nasze dopóki nie spocznie w Tobie” [3]. Sytuacja współczesnego człowieka i prywatne objawienia, będące znakami Bożej łaski ukazują, że Boże Miłosierdzie jawi się jako fundamentalna – a właściwie jedyna – płaszczyzna spotkania człowieka z Bogiem w czasie naszego ziemskiego pielgrzymowania. W wieczności bowiem, „w tym eschatologicznym spełnieniu, miłosierdzie objawi się jako miłość, podczas gdy w doczesności, w dziejach człowieka, które są zarazem dziejami grzechu i śmierci, miłość musi się objawić nade wszystko jako miłosierdzie i wypełnić się również jako miłosierdzie” [4]. Świadomość owej mocy Bożego Miłosierdzia oraz bezwzględna zależność człowieka od Miłosiernego Ojca sprawia, że „w każdym czasie, w każdym okresie dziejów – zwłaszcza w okresie tak przełomowym jak nasz – Kościół nie może zapomnieć o modlitwie, która jest wołaniem o miłosierdzie Boga wobec wielorakiego zła, jakie ciąży nad ludzkością i jakie jej zagraża” [5].

Szczególnym wyrazem aktualności znaczenia Bożego Miłosierdzia i jego kultu jest ogłoszony przez papieża Franciszka Rok Miłosierdzia. Uzasadniając tę decyzję Papież stwierdza: „Potrzebujemy nieustannie kontemplować tę tajemnicę miłosierdzia. Jest ona dla nas źródłem radości, ukojenia i pokoju. Jest warunkiem naszego zbawienia. (...) Miłosierdzie: to droga, która łączy Boga z człowiekiem, ponieważ otwiera serce na nadzieję bycia kochanym na zawsze, pomimo ograniczeń naszego grzechu. Są chwile, w których jeszcze mocniej jesteśmy wzywani, aby utkwic wzrok w miłosierdziu, byśmy sami stali się skutecznym znakiem działania Ojca. Z tego właśnie powodu ogłosiłem Nadzwyczajny Jubileusz Miłosierdzia jako pełen łaski czas dla Kościoła, by uczynić świadectwo wierzących jeszcze mocniejszym i skuteczniejszym” [6].

W rozwijającym się kulcie Bożego Miłosierdzia kluczowe miejsce zajmuje obraz Najmiłosiejniejszego Zbawiciela, pospolicie zwany obrazem Bożego Miłosierdzia. Obraz ten odegrał też decydującą rolę w kształtowaniu się o rozwoju tego kultu. Przyczynił się bowiem do bardzo szybkiego rozszerzenia się tego kultu po całym świecie, ale stanowił też najbardziej sporny punkt rozwoju tego dzieła. Stąd też jest rzeczą koniczną poznać historię powstania tego obrazu, losy jego kształtowania oraz znaczenie dogmatyczne, liturgiczne i artystyczne.

Pierwszy obraz Najmiłosiejniejszego Zbawiciela oparty został na objawieniach s. Faustyny Kowalskiej. Obraz ten „przedstawia Chrystusa w postawie idącej, prawą ręką błogosławiącego, a lewą uchylającego szatę w okolicy serca. Z pod uchylonej szaty tryskają dwa promienie: na prawo od widza światły, a na lewo czerwony” [7]. Charakterystyczną cechą tego obrazu są dwa promienie – czerwony i biały, wychodzące z okolicy serca Pana Jezusa. „Promienie na obrazie oznaczają krew i wodę, które wytrysnęły z wnętrza Miłosierdzia mego wówczas, kiedy konające Serce moje zostało otwarte na krzyżu. Błady promień oznacza wodę, która usprawiedliwia duszę, a czerwony promień oznacza Krew, która jest życiem duszy. Te promienie osłaniają duszę przed zagniewaniem Ojca mego, Szczęśliwy, kto w ich świetle żyć będzie, bo nie dosięgnie sprawiedliwa ręka Boga” [8].

Krew i woda wypływające z otwartego włóczni boku Pana Jezusa są symbolem Miłosierdzia Bożego, ujawnionego w Odkupieniu. Obraz ten jest połączeniem i zestawieniem dwóch zdarzeń ewangelicznych: ukazanie się Zmartwychwstałego Chrystusa w Wieczerniku oraz przebicie boku Zbawiciela wiszącego na krzyżu [9]. Ks. M. Sopoćko, propagując kult Miłosierdzia Bożego przywiązywał do tego obrazu wielką wagę i uważał go za jeden z podstawowych form tego kultu. Religijny kult obrazu Najmiłosiejniejszego Zbawiciela szerzy się na całym świecie. Jest to wyrazem duchowej potrzeby ludzi, na co wskazują niezwykle skutki tego kultu (nawrócenia grzeszników i wiele innych łask otrzymanych tą drogą). W wielu kościołach widzimy obrazy Najmiłosiejniejszego Zbawiciela, przed którymi niemal stale modlą się wierni, a wota zawieszane obok obrazów są dowodem otrzymanych łask. Przeżywany Jubileuszowy Rok Miłosierdzia stanowi szczególnie wyzwanie do modlitw przed obrazem Jezusa Miłosierdnego, aby uprosić jak najwięcej łask Bożego Miłosierdzia dla całego współczesnego świata.

Literatura

1. Franciszek, Bulla *Misericordiae Vultus*, nr 1.
2. Zob. *Dzienniczek siostry Faustyny Kowalskiej ze Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia*, opracowany przez Księżę Pallotynów, Dolina Miłosierdzia Bożego, Osrodek Naukowo-Badawczy. – Częstochowa, 1965 r
3. Sw. Augustyn, *Wyznania*, I, 1.
4. Jan Paweł II, Encyklika *Dives in misericordia*, nr 8.
5. *Tamże*, nr 15.
6. Franciszek, Bulla *Misericordiae Vultus*, nr 2-3.
7. Archiwum Archidiecezji Białostockiej, B-S-34.
8. M. Sopoćko, *Miłosierdzie Boże nadzieją ludzkości*, dz. cyt., s. 21.
9. Zob. M. Sopoćko, J. Chrościewiczowski, *Domine, miserere nobis*. – Oxon, 1968. – S.43.